

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 16.

V Ljubljani, dne 4. septembra 1909.

Letnik II.

Naši cilji in vzori.

Kaj zdaj?

S kamniško prireditvijo so bile zaključene večje naše prireditve v letošnjem letu. Pred nami sta jesen in zima s svojimi lepimi dolgimi večeri. Če so bile dosedaj v poletju odprte naše telovadnice več telesni izobrazbi, naj bodo odsej bolj duševni. Na delo! Nasprotniki, vznburjeni po našem delu, so se letošnje poletje pridno gibali na šumečih veselicalih in prireditvah. Sedaj jeseni in pozimi bodo lahko mirno počivali. Nespametno bi bilo, da bi se dali strašiti po nasprotnikih. Ravno njihove letošnje prireditve so pokazale, kako umetno se vzdržuje organizacija, ki nima nobene povzdigujoče in navdušujoče notranje sile v sebi. Vse samo zunanost. Veliko vpitja, malo ognja.

Bodimo jim pravični, tudi v njihovih vrstah je nekaj idealnih ljudi, ki si prizadevajo povzdigniti organizacijo na višjo stopnjo. Vemo, da jih bole nepravilnosti, ki se vrše pri vsaki njihovi prireditvi. Vemo, da so v srcih nezadovoljni, ako pregledajo delo, katero vodijo. Prepričani pa smo tudi, da se jim ne bo nikdar posrečilo spraviti organizacijo na višjo stopnjo.

Kako tudi? Temeljni cilji, na katerih je bila njihova organizacija pred več kot pol stoletja zasnovana, so ali nerazumevani ali pa pozabljeni. Središče njihovega programa je razdiranje. Sovraštvo proti nam jih družji. Sovraštvo pa je strast, ki rodi samo slabo. Sovraštvo mori vzore, sovraštvo vzgojuje v srcu človekovem še druge strasti, strasti pa vodijo do propada. In koliko moralne propalosti je v teh vrstah, to kažejo vsi njihovi nastopi, njihove besede, pisane in izgovorjene! Žal nam je moči, ki se na ta način gube narodu. Strah nas je pred bodočnostjo, ko gledamo tiste mlade sile v njihovih vrstah, katere zastrupljajo kar sistematično v telovadnicah in pri prireditvah. Groza nas je življenja njihovih roditeljev, nad katerimi se bodo maščevali grehi vzgoje njihovih otrok.

Bratje, ali naj ostanemo mirni?

V zadnji »Mladosti« smo brali sledečo obljubo: »Orli bomo v tem slučaju obnovili čase

prvotnega verskega navdušenja, sledeč zgledu ustanovnikov krščanskega demokratstva na Slovenskem, bomo vneli zadnjo še mlačno dušo, zažgali ogenj verskega in narodnega čustva, da bo do neba gorel...«

(To je naša naloga sedaj! Kje pa bomo dobili moči za to? Kje vztrajnosti, poguma, navdušenja za to veliko delo apostolstva slovenske mladine? V naših telovadnicah, v društvih, pri delu, v boju samem, na zgledu velikih mož voditeljev našega naroda, na zgledu dela naših duhovnikov. Povsod tukaj, toda vir vse te moči je samo eden: Jezus Kristus!

Studeneć okrepčujoče sile za naše boje in naše delo je On. Luč, ki nam odpira oči, da gledamo pred seboj jasne cilje, da gledamo v sebe in na sovražnika z neustrašenim pogledom orla, to je On. Pot, da hodimo za navdušujočimi zgledi velikih mož, ta pot je On. Življenje, ki daje življenje našim močem, to je samo v Njem. To prepričanje, bratje, mora biti temelj našega življenja, potem bo delo lahko, bo naše življenje kot pomlad, polna sile, polna svežih moči, polna cvetja in polna upov. To niso mnogo ponavljane besede, ki jih slišimo lahko vsak teden v cerkvi. Laž in slepljenje je, če govorimo o delu, o bojih, naporih, premagovanju, in pri vsem tem ne mislimo Nanj! Laž je, če govorimo o narodni domovini, socialnem delu, pri tem pa pozabljamo, da ga ni blagoslova za vse to delo, ako ni Njega! Hinavščina je, ako se sklicujemo Nanj, nosimo znamenje Njegovega odrešenja na naših prsih, v srcu pa ga ni žarka ljubezni do Njega in v življenju enega koraka do Njega! Tu reformirajmo sebe in naše življenje najprvo, drugače ne moremo govoriti o naši bodočnosti!

Sveti šotor, ki si ga je postavil sam Gospod, da prebiva med svojim ljudstvom, ta sveti šotor naj bo tudi šotor, pri katerem se zbirajo kot vojaki slovenski fantje, da zajemajo iz Njegovega sv. srca ognja navdušenja za pošteno življenje!

Kako nas vabi k Sebi, mi pa smo mlačni! Pomislimo samo, kakšen naval ljudstva bi bil v kraljevo palačo, v kateri bi dovolil kak posvetni kralj, da more prosto priti vsak, kdor hoče in kadar hoče k njemu. Kralj vseh kraljev pa nima samo vsak čas odprtega svojega dvorca za ljudstvo, temveč temu ljudstvu odpira svoje srce in ga napaja z ognjem ljubezni.

In ljudstvo? Bratje, le pogledjmo v naša srca! Kako lahko nam je iti na zabavišče, kako težko pa v cerkev ali celo k obhajilni mizi. Tukaj, bratje, zastavimo najprvo svoje sile! Tukaj reforme, potem šele bomo res zanesli navdušenje do dela širom zemlje slovenske.

Silno je lahko naše delo, velika naša ljubezen do naroda, goreče naše navdušenje, vse pa ne bo pomagalo nič, prav nič, ako ne bo te sile, te ljubezni, tega navdušenja podžigala milost iz neba. Lahko smo ločeni od nasprotnikov po delu, po številu, tudi po uspehih, toda kaj nam pomaga vse to, ako ne bomo ločeni po srcih! To ločitev izpeljimo najprvo. Tu zastavimo najprvo naše sile in prepričani bodimo, da nam uspe, če se res lotimo. Kot ste pokazali, bratje, vzorno disciplino v lepih kamniških dneh na zunaj, tako lepo disciplino kažite celo svoje življenje odslej naprej tudi na znotraj. Pridem takoj s predlogom:

1. Po možnosti skupno v cerkev k dopoldanski in popoldanski službi božji!
2. Večkrat skupno k obhajilni mizi!
3. Skupaj k predavanjem, telovadbi, veseliam!
4. Skupaj v bojih, skupaj v sreči in nesreči!

Na ta način, bratje, spletemo venec tisočerihi plemenitih src slovenskih mladeničev, iz katerih bo gorel plamen ljubezni do Boga, do domovine. Ogenj tako silen, da je ne bo moči, ki bi ga udušila. Pojdimo bratje, in storimo to veliko delo!

Ivan Podlesnik.

Nekaj odgovora.

»Tvojo voljo izvršujem v svojem srcu, o Gospod, in da to Tvojo postavo v svoji notranjosti izpopolnujem, to je moja slast;

pa to mi ni zadosti — jaz Tvojo pravico oznanjujem ja v n o v v e l i k i h z b o r o v a n j i h — ti veš, o Gospod, da ne krotim svojih ust, če imam oznanjati Tvojo slavo.

In Tvoje pravičnosti in postave ne zapiram v svojem srcu, ampak na glas govorim pred vsemi o Tvoji resničnosti in o blagru, ki je v Tebi — ne skrivam Tvojih milosti in v velikih zborovanjih oznanjam Tvojo besedo!«
Psalm 40.

Zakaj sem postavil to geslo iz svete knjige starega zakona na čelo temu članku?

V Mirnu — ni dolgo tega — sem zbranim bratom Orlom iz celega Primorja govoril o krščanstvu, kakor sem bil od mirenskega odseka naprošen. In glej, oglasila se je cela šuma liberalnih in tudi nekaj neliberalnih glasov in padli so po nas, češ, mi oznanjamo nekrščanska načela.

Pa ne mislite, da tem ljudem odgovarjam. Jaz odgovarjam le iz neke notranje srčne potrebe, da bi bratom še bolj razodel skrivnostno lepoto krščanske misli, katero naši nasprotniki tako nekrščansko umevajo. In to je tudi za

nas, dragi bratje, silno potrebno! Zakaj? Ker krščanske misli sami v vsej njeni globokosti ne doumevamo, ker imamo sami večkrat o njej ne rečem krive, ampak nedostatne pojme. Za nas torej pišem, ne za naše klevetnike, naj bodo liberalci ali bogzna kaj še drugega.

Zakaj sem v Mirnu pravzaprav govoril o krščanstvu, trdni vezi naše organizacije? Na to sem že v Mirnu odgovoril, vsega pa nisem povedal. Naš zgledni in marljivi brat Vuk, predsednik ondotnega Orla, je Zvezi pisal, naj jaz prevzamem za tečaj ta govor — on mi je celo dal predmet mojemu govoru — bilo je to prvič, da sem govoril čisto po naročilu drugega.

In zakaj je brat Vuk to želel? Dejal je nekako takole: Ni izključeno, da ima naša organizacija nekaj naraščaja, ki ga ni v naše vrste toliko prignala resničnost in lepota krščanske misli in njena moč, marveč želja po tem, da se pokažejo, se pošteno razveseljujejo in delajo v vrstah tistih mladeničev, ki ne kriče samo, ne plešejo in prerajajo vse svoje življenje, ampak resnično delajo na duševni in gmotni povzdigi slovenskega ljudstva. Za ta naraščaj je potreba vzgoje, ki bo segala prav do dna njihovih src in njihove volje: treba je v njih učvrstiti fundament, ki ga ima vsak človek že po svoji naturi: krščansko zavest. Saj je neovrgljivo resnično, kar je dejal veliki poznavalec ljudske duše, Tertulian: Duša človeška je že po svoji naturi krščanska. V tem našem naraščaju je treba to naturno blagost in dobroto ogreti s popolno krščansko zavestjo, da ne bodo v bojih življenja omagali; treba jim je pokazati, da je Kristus vzor vseh vzorov, predvsem pa vzor krepki in ognjeni mladeniški duši, da je greh najhujši sovražnik človeške nature in da je le v praktičnem, dejanskem krščanstvu podano jamstvo tako za obstoj posameznika kakor cele naše organizacije.

Dobro! Toda rekel bo ta ali oni — krščanstvo, ki ga vi oznanjate, ni pravo. Krščanstvo je vera ljubezni, ponižnosti in krotkosti, ne pa tište sovražnosti in neizprososti, kakor jo vi učite.

Dragi bratje! Krščanstvo je vera ljubezni, je vera oduščanja, krščanstvo pa je obenem tudi vera odločnosti, vera sovražstva do slabega, vera neizprososti, kadar gre za najvišje vzore krščanstva: Boga, posmrtnost in duševnost!

* * *

Kdor krščanstvo gleda samo od ene strani, od strani ljubezni, prizanesljivosti in oduščanja, ta je kakor pajk, ki sedi v sredi svoje mreže in je medtem že pozabil na vse druge niti, ki izven središča tečejo na vse strani. In niti krščanstva se ne končajo kakor se konča v krogu pajčevina, marveč segajo iz središča človeških src do neba v nedosežno neskončnost . . .

Krščanstvo, če rabim drugo primerico, ni kakor mrtvo telo, ki se dá natančno od vseh strani premeriti, ampak je nekaj silnega, mo-

gočnega, živega in vseobsežnega, ki se ne dá uliti v par mrtvih besed in pravil.

Morebiti me docela ne razumete. Zato eno primerico: Naš Gospod je dejal, da ponudi sovražniku, ki te udari na desno lice, še levo. In glej — mučeniki so ponujali svojim sovražnikom celo telo, da ga mučijo in končajo. Pa glej zopet — sveti Janez, apostol ljubezni, piše v svojem pismu: Če pride kdo k vam in ne spozna načela Kristusova, ne sprejmite ga niti v svojo hišo in ga tudi ne pozdravite! In isti apostol se je nekoč v Efezu, ko je izvedel, da je v kopališču, kamor se je podal, neki nevernik, takoj odstranil, da ne bi ga videl! Sveti apostol Gospodov je sovražnikom Gospodovim celo pozdrav odrekal.

In kaj je stori isti gospod, ki je bil tako krotak in ponižen, ko je prišel na goste k nekemu farizeju, ki ga je k sebi povabil, na vprašanje farizejevo, zakaj se ni pred jedjo umil? Lahko bi bil Kristus to vprašanje prezrl, lahko bi se bil tudi umil, kakor je častiljiva judovska navada velevala, saj je Kristus te navade tudi spoštoval! Ali se ne spomnite, kako je nekemu farizeju celo očital, da mu ni, ko je prišel k njemu, nog umil? Pa vendar, topot je Kristus v sveti jezi vzkipek, ker je videl za vprašanjem farizeja, zakaj se ni umil, grdo z l o b o in h i n a v š č i n o. In je vstal in dejal tistemu farizeju, ki ga je k sebi povabil in je zagromel proti svojemu pogostitelju z žgočo ironijo:

»Seveda — vi farizeji skrbno pazite, da so vaše sklede in kozarci odzunaj čisti — vaša notranjost pa je polna roparstva in zlobe. Bedaki! Mislite, da je zadosti, če dajete miloščino — potem se vam zdi vse čisto. Toda gorjé vam, farizeji! Podobni ste grobiščem, čez katera ljudje stopajo, pa jih ne vidijo.« In ko ga je nato farizej opomnil, da pred ljudstvom sramoti ljudske učenike, je Kristus še silnejše povzdignil svoj glas: »Še hujši ste, kot pravim. Gorjé vam — saj ste celo tako hitnavski, da delate spomenike prorokom, katere so vaši predniki umorili, dasi te umore odobravate!«

In Gospod, ki je priporočal ponuditi sovražniku obedve lici, je, ko ga je hlapec velikega duhovnika udaril, istega dostojanstveno odvrnil: Kakšno pravico imaš, da me biješ? In istotako se sveti Pavel ni dal od rimskega uradnika telesno kaznovati, ampak se sklical na to, da je rimski podanik, ki ne sme biti bičan.

In zdaj me vprašaš, kako to? Ali ni to nasprotstvo, ali se to ne pravi, enkrat tako, drugokrat drugače govoriti, enkrat tako delati, drugokrat ravno nasprotno?

O ti majhni pajček, ki čepiš zapreden v svojem pajčjem svetu, ki ne sega delj kakor vid tvojih drobnih očes in sluš in vonj tvojih pritlikavih čutil! Prijatelj: duh krščanstva je, ki ga moraš spoznati in vase sprejeti, p o s a m e z n e evangeljske besede ti krščanstva ne bodo odkrile! Krščanstvo ni samo v evangeliju nove zaveze, ampak njegove predpodebe

in njegova predznamenja so že v stari zavezi — segajo od dobe očakov tam na kaldejskih puščavah pa do bratov Makabejcev — in krščanstvo se tudi ne konča s skrivnim razodetjem apostola Janeza, ampak sega preko mučencev in svetih škofov, učenikov nemških in slovanskih narodov — preko sladkih zamaknjencev in bogoljubcev srednjega veka — preko hladnih in treznih organizatorjev kakor je bil Karol Boromejski — preko demokratskih svetnikov, očetov revežev in sirot, Filipa Neri in Vincenca Pavlanskega — preko svetih kronanih glav in grofov — tja do današnjega dne, ko delajo za krščanstvo možje ljudski, možje ognjevitni, možje napredni. Tukaj, vidiš, se javlja duh krščanstva, ne v eni sami besedi, v enem samem stavku, ki ga iztrgaš iz Kristusovega življenja.

Pa poglej nazaj v dobo, ko je izvoljen narod, na čelu mu največji mož cele dobe pred Kristom, velikan Mojzes, blodil po arabskih puščavah, da dospe v izvoljeno deželo. Ali ni bil Mojzes ljubljenec Gospodov, predpodeba Izveščarja? Ali je mar prizanašal sovragom svojega naroda, sovragom edino prave vere? Zagnal je v nepopisnem srdu table z božjo postavo med svoje ljudstvo, ki je njegovega brata Arona pregovorilo, da mu je dovolil uliti zlato tele in okoli njega razuzdano plesati. In pred zapeljivci ljudstva je Gospod velel zemlji, da se odpre in požre duhovnike odpadnike Datanu, Kore in Abirona. In — ali ni Gospod Jezus Kristus izrečno dejal, da ni prišel judovsko postavo prelomiti, ampak jo izpopolniti? In res — duha Božjega, ki veje v teh postavah, naš Gospod sploh ni mogel razveljaviti. Zdaj pa prouči te postave — ali ti ne veje iz vsake vrstice nasprotni odločnost, neizprosnost in brezobzirnost, ako je treba izkoreniniti brezverstvo, malikovavstvo ter pregreho?

Boga imate za mehkotnega — ki stisne eno oko, kadar zlo delate in ljudstvo odirate ter zapeljujete — in kako pravi psalm?:

»Glas Gospodov prekolje cedre na Libanu — glas njegov bruha ognjene žarke.

»Glas Gospodov pretrese puščavo, glas njegov pomedu listje z dreves. (29)

»Naši očetje so nam pripovedovali, kakšna velika dela si v onih dneh storil — s svojo roko si ljudstva pregnal, si jih pokončal in nas naselil.

»S Tvojo pomočjo smo zabodli naše sovražnike, v Tvojem imenu smo jih pohodili. (44)

Tvoje puščice so ostre, celi narodi padejo, od njih zadeti, ker so sovražniki Gospodovi;

»kajti pravico ljubiš, krivico pa sovražiš. (45)

In zdaj s tem primerjaj, kako je Sin Božji glasno in jasno učil, da kdor vsega ne sovraži, kar ni njegovo, kdor ljubi mater in očeta, ženo in sestro, ki niso Gospodovi, ta ni vreden njegovega učenec biti, ta ni pravi naslednik Kristusov. In na oljski gori naš Gospod v veliki molitvi ljubezni, predno je odšel, da ga križajo, za enega ni molil in je tudi izrečno rekel, da

zanj ne moli — za svet, ki njegov nauk sovraži!

In vi hinavci, ki drugim priporočate, kar sami ne delate, vi vidite Jezusa Kristusa samo milega, s sladkimi besedami na ustih, vidite ga, kako je Magdaleni položil na grešno čelo svoje svete roke — ne vidite ga pa, kako je s svetim zaničevanjem pogledal Heroda, čeprav je bil kralj — Heroda, ki ni bil samo pohotnež kakor je bila pohotnica Magdalena, ampak tudi odralec ljudstva, mehkužneš in priliznjenc. Njega ni Jezus pogledal, ni mu niti na njegova vprašanja odgovoril — smatral ga ni vrednega, da bi ga sploh opazil. Mari ste vi morda Magdalene — ali niste sami Herodi?

In vi, grdi obrekovalci, ki Gospoda zrete pred seboj le, kako je odpuščal, se ne spomnite, kako ga apostol slika v svojem »Razodetju«:

»Glej, na oblakih pride in videlo ga bo vsako oko, tudi tisti, ki so ga prebodli — in mnogi bodo nesrečni zaradi njega!«

In veste tudi, kako ga apostol nadalje slika?:

»Prsa so bila obdana z zlatim pasom, oči pa kakor ognjeni bliski. Noge kakor razbeljena ruda in glas kakor bobnenje mnogih vodá. In iz ust mu je visel meč, oster in na dve strani nabrušen.«

In Gospod Jezus v apostolovem »Razodetju« takole govori zoper krivoverce in zapeljivalce ljudstva:

»Dela krivovercev sovražim; spokori se, če ne se bom zoper tebe bojeval z mečem svojih ust! Pokončal bom njih otroke in vse občine naj spoznajo, da sem jaz tisti, ki vsem po njihovih delih vračam. In kdor premaga svet in njegova kriva dela ter pri meni vztraja, temu bom dal moč, da bo nad njim vladal z železnim žezlim in moje sovražnike bo strl kakor lončeno posodo.« (2, 1—29).

Vi farizeji — mar mislite, da je Kristus samo tam, kjer ga v vidite? Če zapazite na strani evangelija tolikointoliko, kar se zdi vam v prilog, pa ne obrnete prihodnje strani, kjer je zapisana sodba nad vami. Ali menite, da ni bil duh Gospodov tudi v tistih, ki so šli za čast Njegovo v križarske vojske z mečem v roki? Ali mar ni Božja roka vodila nežnih rok svete Device Orleanske, ko je podila predseboj sovražnike svoje domovine in z njihovo krvjo osvobodila svojo Francijo? In če je dovoljeno in prav za dom kri liti, naj ne bo dovoljeno napeti vse moči duha in besede, uporabiti sredstva vseh organizacij in naprav, ki jih imamo na razpolago, da uničimo protiverstvo?

* * *

Prvo je torej to, da duha krščanstva prav nič ne poznate. Kakor stari farizeji, tako i vi sejete besede evangelija skozi ozkošpranjasto sito svoje modrosti, vsega duhá pa ne zapopadete in ga pustite zunaj. Odpuščaj nasprotniku, ljubi svojega sovražnika, ponujaj mu svoje lice — kadar si ti razžaljen. Če pa kdo tepe tvoje brate in izžema sirote, mu kakor je

to tudi Gospod storil, v obraz zalučí, da je oderuh in hinavec, in če vero, ki jo oznanjaš, zametuje, obriši še prah tiste hiše od svojih nog v znamenje svojega srda in če vidiš hinavca, ki pravi, da izpolnjuje božjo postavo, se posti, moli in daje v predpisanih dneh miloščino, pa preganja svečenike in proroke Gospodove in sovraži kraljestvo božje, ki se ima udejeviti na zemlji — ne samo v cerkvah, tudi na cesti in na trgih in na zborovanjih — tedaj mu reci, kakor je Gospod dejal (Matej 21, 32): »Ko je Janez prišel in oznanjal pot pravčnosti, mu niste verjeli — carinarji in prešestnice pa so verovala vanj — resnično vam povem, prej bodo blodnice in carinarji prišli v nebeško kraljestvo kakor vi!«

Če pride k tebi nasprotnik lačen, nasiti ga — sam si odreci, da mu moraš storiti dobro delo — če te sovraži, ti ga ljubi in z ljubeznijo pridobivaj — če pa v svoji sovražnosti truže ljudstvo, izkuša njegove otroke zastupati s krivo vero, če napada cerkev — tedaj poglej na Gospoda in na njegove naslednike in, kakor sveta knjiga pravi, se prepaši z mečem. Ljubezen moraš sovražniku izkazati, da koristiš njemu in koristiš naši sveti stvari — če bi pa bila tvoja prizanesljivost nasproti sovražniku očitno v kvar dobri stvari — potem, ne rečem, sovraži ga, ampak — bojuj se zoper njega in pokončaj njegova slaba dela, ki si jih dolžan sovražiti! To je v duhu krščanstva in v duhu svete cerkve in kdor drugače misli, ta krščanstva ni zapopadel.

* * *

Posebno se nam je zamerilo, ker smo некоč rekli, da moramo, kar nasprotniki — s posebnim ozirom na goriške razmere smo mislili na liberalno učiteljstvo — sezidajo, sproti podirati, jim življenje zagreniti, in semena, ki jih sejejo, sproti pohoditi.

Tudi danes rečemo tako in se bomo po tem tudi ravnali. Gnjev in stud me obide, če premišljujem glupost in kratkovidnost onih, ki nam zaradi tega očitajo, da sovražstvo učimo. Ali veste, kako oni mislijo? Pravijo: Podirati sproti delo učiteljev, to je nekaj huđega. Koliko truda stane učitelja, predno otroke nauči, predno zasnuje organizacije, predno dobi med ljudstvom tal! S celim svojim srcem gradi to stavbo, koliko prečutih noči, koliko svoje ljubezni je položil vanjo! Zdaj pa to razdreti, mu s tem življenje zagreniti!

O slepota! Zato naj jim prizanašamo, ker jih je veliko truda stalo, kar so zasnovali in ker jim s tem življenje zagrenimo! Če bi to načelo obveljalo, potem bi se ne bilo nikoli nobeno veliko delo krščanstva naredilo. Kristus je svoj nauk uveljavil preko kletev tisočev in tisočev pismarjev in učiteljev — apostol Paul je krščanstvu pridobil tal preko škripanja in jeze milijonov poganov — saj so se v Efezu zaradi njegove pridige uprli in mobilizirali vso grško-judovsko sodrgo zoper njega.

Truda pa, ki ga mi imamo, naših prečutih noči, našega resnegá stremljenja, naših dnevov,

gočnega, živega in vseobsežnega, ki se ne dá uliti v par mrtvih besed in pravil.

Morebiti me docela ne razumete. Zato eno primero: Naš Gospod je dejal, da ponudi sovražniku, kj te udari na desno lice, še levo. In glej — mučeniki so ponujali svojim sovražnikom celo telo, da ga mučijo in končajo. Pa glej zopet — sveti Janez, apostol ljubezni, piše v svojem pismu: Če pride kdo k vam in ne spozna načela Kristusova, ne sprejmite ga niti v svojo hišo in ga tudi ne pozdravite! In isti apostol se je nekoč v Efezu, ko je izvedel, da je v kopališču, kamor se je podal, neki nevernik, takoj odstranil, da ne bi ga videl! Sveti apostol Gospodov je sovražnikom Gospodovim celo pozdrav odrekel.

In kaj je stori isti gospod, ki je bil tako krotak in ponižen, ko je prišel na goste k nekemu farizeju, ki ga je k sebi povabil, na vprašanje farizejevo, zakaj se ni pred jedjo umil? Lahko bi bil Kristus to vprašanje prezrl, lahko bi se bil tudi umil, kakor je častiljiva judovska navada velevala, saj je Kristus te navade tudi spoštoval! Ali se ne spomnite, kako je nekemu farizeju celo očital, da mu ni, ko je prišel k njemu, nog umil? Pa vendar, topot je Kristus v sveti jezi vzkipeł, ker je videl za vprašanjem farizeja, zakaj se ni umil, grdo z l o b o in h i n a v š č i n o. In je vstal in dejal tistemu farizeju, ki ga je k sebi povabil in je zagromel proti svojemu pogostitelju z žgočo ironijo:

»Seveda — vi farizeji skrbno pazite, da so vaše sklede in kozarci odzunaj čisti — vaša nofranost pa je polna roparstva in zlobe. Bedaki! Mislite, da je zadosti, če dajete miloščino — potem se vam zdi vse čisto. Toda gorjé vam, farizeji! Podobni ste grobiščem, črez katera ljudje stopajo, pa jih ne vidijo.« In ko ga je nato farizej opomnil, da pred ljudstvom sramoti ljudske učeničke, je Kristus še silnejše povzdignil svoj glas: »Še hujši ste, kot pravim. Gorjé Vam — saj ste celo tako h m a v s k i, da delate spomenike prorokom, katere so vaši predniki umorili, dasi te umore odobravate!«

In Gospod, ki je priporočal ponuditi sovražniku obedve lici, je, ko ga je hlapec velikega duhovnika udaril, istega dostojanstveno odvrnil: Kakšno pravico imaš, da me biješ? In istotako se sveti Pavel ni dal od rimskega uradnika telesno kaznovati, ampak se sklical na to, da je rimski podanik, ki ne sme biti bičan.

In zdaj me vprašaš, kako to? Ali ni to nasprotstvo, ali se to ne pravi, enkrat tako, drugikrat drugače govoriti, enkrat tako delati, drugikrat ravno nasprotno?

O ti majhni pajček, ki čepiš zapreden v svojem pajčjem svetu, ki ne sega delj kakor vid tvojih drobnih očesc in sluh in vonj tvojih pritlikavih čutil! Prijatelj: d u h krščanstva je, ki ga moraš spoznati in vase sprejeti, p o s a m e z n e evangeljske besede ti krščanstva ne bodo odkrile! Krščanstvo ni samo v evangeliju nove zaveze, ampak njegove predpode

in njegova predznamenja so že v stari zavezi — segajo od dobe očakov tam na kaldejskih puščavah pa do bratov Makabejev — in krščanstvo se tudi ne konča s skrivnim razodetjem apostola Janeza, ampak sega preko mučencev in svetih škofov, učениkov nemških in slovanskih narodov — preko sladkih zamaknjencev in bogoljubcev srednjega veka — preko hladnih in treznih organizatorjev kakor je bil Karol Boromejski — preko demokratskih svetnikov, očetov revežev in sirot, Filipa Neri in Vincenca Pavlanskega — preko svetih kronanih glav in grofov — tja do današnjega dne, ko delajo za krščanstvo možje ljudski, možje ognjeviti, možje napredni. Tuka j, vidiš, se javlja duh krščanstva, ne v eni sami besedi, v enem samem stavku, ki ga iztrgaš iz Kristusovega življenja.

Pa poglej nazaj v dobo, ko je izvoljen narod, na čelu mu največji mož cele dobe pred Kristusom, velikan Mojzes, blodil po arabskih puščavah, da dospe v izvoljeno deželo. Ali ni bil Mojzes ljubljeneč Gospodov, predpoda Izveščarja? Ali je mar prizanašal sovragom svojega naroda, sovragom edino prave vere? Zagnal je v nepopisnem srdu table z božjo postavo med svoje ljudstvo, ki je njegovega brata Arona pregovorilo, da mu je dovolil uliti zlato tele in okoli njega razuzdano plesati. In pred zapeljivci ljudstva je Gospod veleł zemlji, da se odpre in požre duhovnike odpadnike Datanu, Kore in Abirona. In — ali ni Gospod Jezus Kristus izrečno dejal, da ni prišel judovsko postavo prelomit, ampak jo izpopolnit? In res — duha Božjega, ki veje v teh postavah, naš Gospod sploh ni mogel razveljaviti. Zdaj pa prouči te postave — ali ti ne veje iz vsake vrstice nasprotni odločnost, neizprosnost in brezobzirnost, ako je treba izkoreniniti brezverstvo, malikovavstvo ter pregreho?

Boga imate za mehkotnega — ki stisne eno oko, kadar zlo delate in ljudstvo odirate ter zapeljujete — in kako pravi psalm?:

»Glas Gospodov prekolje cedre na Libanu — glas njegov bruha ognjene žarke.

»Glas Gospodov pretrese puščavo, glas njegov pomeđe listje z dreves. (29)

»Naši očetje so nam pripovedovali, kakšna velika dela si v onih dneh storil — s svojo roko si ljudstva pregnal, si jih pokončal in nas naselil.

»S Tvojo pomočjo smo zabodli naše sovražnike, v Tvojem imenu smo jih pohodili. (44)

Tvoje puščice so ostre, celí narodi padejo, od njih zadeti, ker so sovražniki Gospodovi;

»kajti pravico ljubiš, krivico pa sovražiš. (45)

In zdaj s tem primerjaj, kako je Sin Božji glasno in jasno učil, da kdor vsega ne sovraži, kar ni njegovo, kdor ljubi mater in očeta, ženo in sestro, ki niso Gospodovi, ta ni vreden njegov učenec biti, ta ni pravi naslednik Kristusov. In na oljski gori naš Gospod v veliki molitvi ljubezni, predno je odšel, da ga križajo, za enega ni molil in je tudi izrečno rekel, da

zanj ne moli — za svet, ki njegov nauk sovraži!

In vi hinavci, ki drugim priporočate, kar sami ne delate, vi vidite Jezusa Kristusa samo milega, s sladkimi besedami na ustih, vidite ga, kako je Magdaleni položil na grešno čelo svoje svete roke — ne vidite ga pa, kako je s svetim zaničevanjem pogledal Heroda, čeprav je bil kralj — Heroda, ki ni bil samo pohotnež kakor je bila pohotnica Magdalena, ampak tudi odiralec ljudstva, mehkužneš in priliznjeneč. Njega ni Jezus pogledal, ni mu niti na njegova vprašanja odgovoril — smatral ga ni vrednega, da bi ga sploh opazil. Mari ste vi morda Magdalene — ali niste sami Herodi?

In vi, grdi obrekovalci, ki Gospoda zrete pred seboj le, kako je odpuščal, se ne spomnite, kako ga apostol slika v svojem »Razodetju«:

»Glej, na oblakih pride in videlo ga bo vsako oko, tudi tisti, ki so ga prebodli — in mnogi bodo nesrečni zaradi njega!«

In veste tudi, kako ga apostol nadalje slika?:

»Prsa so bila obdana z zlatim pasom, oči pa kakor ognjeni ibliski. Noge kakor razbeljena ruda in glas kakor bobnenje mnogih vodá. In iz ust mu je visel meč, oster in na dve strani nabrušen.«

In Gospod Jezus v apostolovem »Razodetju« takole govori zoper krivoverce in zapeljavalce ljudstva:

»Dela krivovercev sovražim; spokori se, če ne se bom zoper tebe bojeval z mečem svojih ust! Pokončal bom njih otroke in vse občine naj spoznajo, da sem jaz tisti, ki vsem po njihovih delih vračam. In kdor premaga svet in njegova kriva dela ter pri meni vztraja, temu bom dal moč, da bo nad njim vladal z železnim žezlim in moje sovražnike bo strl kakor lončeno posodo.« (2, 1—29).

Vi farizeji — mar mislite, da je Kristus samo tam, kjer ga vi vidite? Če zapazite na strani evangelija tolikointoliko, kar se zdi vam v prilog, pa ne obrnete prihodnje strani, kjer je zapisana sodba nad vami. Ali menite, da ni bil duh Gospodov tudi v tistih, ki so šli za čast Njegovo v križarske vojske z mečem v roki? Ali mar ni Božja roka vodila nežnih rok svete Device Orleanske, ko je poklila predseboj sovražnike svoje domovine in z njihovo krvjo osvobodila svojo Francijo? In če je dovoljeno in prav za dom kri liti, naj ne bo dovoljeno napeti vse moči duha in besede, uporabiti sredstva vseh organizacij in naprav, ki jih imamo na razpolago, da uničimo protiverstvo?

* * *

Prvo je torej to, da duha krščanstva prav nič ne poznate. Kakor stari farizeji, tako i vi sejete besede evangelija skozi ozkošpranjasto sito svoje modrosti, vsega duhá pa ne zapopadete in ga pustite zunaj. Odpuščaj nasprotniku, ljubi svojega sovražnika, ponujaj mu svoje lice — kadar si ti razžaljen. Če pa kdo tepe tvoje brate in izžema sirote, mu kakor je

to tudi, Gospod storil, v obraz zalučí, da je oderuh in hinavec, in če vero, ki jo oznanjaš, zametuje, obriši še prah tiste hiše od svojih nog v znamenje svojega srda in če vidiš hinavca, ki pravi, da izpolnjuje božjo postavo, se posti, moli in daje v predpisanih dneh miloščino, pa preganja svečenike in proroke Gospodove in sovraži kraljestvo božje, ki se ima udejestviti na zemlji — ne samo v cerkvah, tudi na cesti in na trgih in na zborovanjih — tedaj mu reci, kakor je Gospod dejal (Matej 21, 32): »Ko je Janez prišel in oznanjal pot pravičnosti, mu niste verjeli — carinarji in prešestnice pa so verovalle vanj — resnično vam povem, prej bodo blodnice in carinarji prišli v nebeško kraljestvo kakor vi!«

Če pride k tebi nasprotnik lačen, nasiti ga — sam si odreci, da mu moraš storiti dobro delo — če te sovraži, ti ga ljubi in z ljubeznijo pridobivaj — če pa v svoji sovražnosti truže ljudstvo, izkuša njegove otroke zastrupiti s krivó vero, če napada cerkev — tedaj poglej na Gospoda in na njegove naslednike in, kakor sveta knjiga pravi, se prepaši z mečem. Ljubezen moraš sovražniku izkazati, da koristiš njemu in koristiš naši sveti stvari — če bi pa bila tvoja prizanesljivost nasproti sovražniku očitno v kvar dobri stvari — potem, ne rečem, sovraži ga, ampak — bojuj se zoper njega in pokončaj njegova slaba dela, ki si jih dolžan sovražiti! To je v duhu krščanstva in v duhu svete cerkve in kdor drugače misli, ta krščanstva ni zapopadel.

* * *

Posebno se nam je zamerilo, ker smo nekoč rekli, da moramo, kar nasprotniki — s posebnim ozirom na goriške razmere smo mislili na liberalno učiteljstvo — sezidajo, sproti podirati, jim življenje zagreniti, in semena, ki jih sejejo, sproti pohoditi.

Tudi danes rečemo tako in se bomo po tem tudi ravnali. Gnjev in stud me obide, če premišljujem glupost in kratkovidnost onih, ki nam zaradi tega očitajo, da sovraštvó učimo. Ali veste, kako oni mislijo? Pravijo: Podirati sproti delo učiteljev, to je nekaj hudega. Koliko truda stane učitelja, predno otroke nauči, predno zasnuje organizacije, predno dobi med ljudstvom tal! S celim svojim srcem gradi to stavbo, koliko prečutih noči, koliko svoje ljubezni je položil vanjo! Zdaj pa to razdreti, mu s tem življenje zagreniti!

O slepota! Zato naj jim prilzanašamo, ker jih je veliko truda stalo, kar so zasnovali in ker jim s tem življenje zagrenimo! Če bi to načelo obveljalo, potem bi se ne bilo nikoli nobeno veliko delo krščanstva naredilo. Kristus je svoj nauk uveljavil preko kletev tisočev in tisočev pismarjev in učiteljev — apostol Paul je krščanstvu pridobil tal preko škripanja in jeze milionov poganov — saj so se v Efezu zaradi njegove pridige uprli in mobilizirali vso grško-judovsko sodrgo zoper njega.

Truda pa, ki ga mi imamo, naših prečutih noči, našega resnega stremljenja, naših dnevov,

nih sokolov, ki imajo popolnoma moderno telovadnico. Sedaj pa se tudi nam obetajo lepši prostori.

Iz tajnikovega poročila na občnem zboru posname-mo, da se je v zimskih večerih za odsekove člane vršila nekaka socialna šola v prostorih čitalnice »Slovensko krščanske socialne zveze«. Odsekovi člani so kot govorniki nastopali pri raznih prireditvah, posebno ob ustanovitvah okoličanskih Orlov. V imenu vaditeljskega zbora je poročal brat J. Puhar o odsekovi statistiki. Od 1. oktobra lani do 1. julija letos se je telovadilo 145 ur; povprečni obisk je bil 11 članov. Skupno je napravil naš Orel 13 izletov. — Vaditeljski zbor okoličanskih odsekov z našim vred je imel vaje v naši telovadnici. Imel je 47 telovadnih ur; povprečni obisk na uro je bil 26. — Naš vaditeljski zbor je pošiljal vaditelje odsekom v Št. Ferjan, Miren, Št. Andrež, Podgoro, Dornberg. Skupno so šli naši vaditelji poučevati drugam 52krat.

Torej vidite, spali nismo. Toda v bodoče se hočemo še bolj gibati. Dne 29. julija smo dobili nov odbor. Brat dr. Dermastija, naš dosedanjí predsednik, je odločno izjavil, da ne sprejme več predsedništva. Zato smo za predsednika izvolili brata Franceta Kremžarja. Odborniki so: Rejc, dr. Dermastija, Medvedšek in Puhar. Za načelnika je bil zopet soglasno izvoljen brat Jožef Medvedšek. To je naš novi odbor, ki mora čvrsto na delo!

Št. Jurij ob Taboru.

Ustanovitev. — Telovadba. — Naš prvi nastop.

Komaj je par mesecev, odkar se je ustanovil pri nas telovadni odsek Orel. V resnici mlado društvo je še to, toda zelo delavno. Uprizorili smo že med tem časom lepo igro »Občinski tepček«, katera je napravila velik utis na gledajoče občinstvo. Pa tudi naše vrle mladenke zastavijo vso požrtvovalnost v korist Orla in so to pokazale najbolj s tem, da so sodelovale pri veselici v prizoritvijo dekliške igre »Pri gospodi«, ter z lepim dekliškim petjem. Vsa čast jim.

Telovadili smo sedaj vsako nedeljo popoldne po večernicah. Za naprej pričnemo pa tudi s tedenskimi vajami. Učimo se prav pridno prostih in redovnih vaj. Poučuje nas prav pridno okrožni načelnik brat Ivan Černe iz Trbovelj, kateri je že toliko dosegel s tem majhnim številom vaj, da smo že lahko korporativno nastopili dne 22. avgusta na mladeniškem shodu na Gomilskem. Nad 25 lepo uvrščenih ter s pripetimi orlovskimi znaki in krajevnimi trakovi na prsih, nas je prikorakalo pod poveljstvom brata Ivana Černeta na mladeniški shod v Gomilsko. To je bil prvi naš nastop, kateremu pa sledi takoj drugi. Nekateri si nabavimo tudi kmalu uniformo. Od dne do dne hočemo biti delavnejši, da pridemo poprej do napredka. Naše srce hrepeni po dvojni izobrazbi duševni in telesni, zato se trdno oklepamo naše orlovske organizacije.

Gomilsko.

Nov telovadni odsek.

Poročati nam je o ustanovitvi novega telovadnega odseka v našem brahmem društvu. 29. avgusta t. l., prihitel je brat načelnik telovadnega odseka Orla v Trbovljah z enim tamošnjih bratov Orla na naš popoldanski mladeniški sestanek. Navduševal je mladeniče v svojem govoru za to mladeniško organizacijo ter jim podajal za to potrebna navodila. Da so se mladeniči pri tem navdušili za društveno življenje, je razvidno odtod, da so se takoj v obilnem številu oglasili k pristopu. Precej na to se je ustanovil Orel. Predsednikom je bil soglasno izvoljen brat Ivan Grobelšek, namestnikom brat Anton Rančigaj, tajnikom brat Anton Virant, namestnikom brat Ivan Orožen, blagajničar brat Ivan Grobelšek, namestnik brat Viktor Cukola ter dva odbornika: brat Ivan Vaš in brat Čulk. Načelnikom je bil izvoljen brat Maks Cukola in podnačelnikom Anton Virant.

Solkan pri Gorici.

Ustanovitev telovadnega odseka.

Dne 29. avgusta se je ustanovil pri nas tel. odsek Orel. Govorili so br. Kremžar, br. domači kaplan Zamar

in č. gosp. dr. Srebrnič. Br. Kremžar je pojasnil naš in sokolski program. Na eni strani svoboda v poželjivosti in dejanjih, na drugi pa vladajoči razum nad poželjivostjo telesa. Dr. Srebrnič je v kratkih besedah očrtal, kako naša organizacija vzgaja mladino za bodoči zakonski stan, in kakšna družinska sreča čaka one, ki se te vzgoje oprimejo. Br. kaplan Zamar je navzoče navduševal za pristop k Orlu, ki ima tako lepe vzvišene ideje. Pristopilo je takoj 14 članov in bodo pristopili še drugi. V odbor so bili izvoljeni: Predsednik br. Ivan Srebrnič, podpredsednik br. Josip Srebrnič, tajnik br. Franc Bitežnik, blagajnik br. Boltar Albert, odbornika iz društva kaplan br. Zamar Ciril ter br. Zavrtnik Ivan. Načelnik je br. Ivan Čuk. Novemu Orlu želimo, da bi razprostrl peruti nad celim Solkanom.

Vič.

Sentiljski dan.

Dne 22. avgusta je priredilo naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo veselico na korist obmejnih Slovencev in društvenega doma, ki se namerava zgraditi na Viču. Nismo mislili, da se bo prireditev razvila v tako obširno slavlje. Zahvala za to gre v ta namen izbranemu skrbnemu veselichenemu odboru in pa našim somišljenikom v Ljubljani, ki so nam šli zlasti s časopisi na roke. Zbralo se je vključno deževnemu vremenu do 2000 vdeležencev na obširnem, okusno v ljudski tabor spremenjenem vrtu g. Fr. Pavliča. Središče tabora tvorili so vrli Orli, ki so prihiteli k nam iz Ljubljane, D. M. Polja, Šmartna pod Šmarno goro, Kamnika, Preske, Št. Vida, Vrhlike, Borovnice, Logatca itd. Torej bili so zastopani vsi okoličanski bratski odseki. V kroju jih je bilo 90, telovadilo jih je 60. Načeloval jim je naš novi načelnik brat Dermastija. Nad dve uri trajala je telovadba. Gledajte to mlado četo, smo bili v zadregi zlasti pri orodnih vajah kam bi gledali. Najraje bi bili imeli za vsako vajo posebej oči, tako nas je vse zanimalo, tako točno so bratje telovadci vršili svojo nalogo. Mislili smo si: to je drugi Kamnik. Priznanja in ploskanja od strani gledalcev ni bilo konca. Čim bolj so čili telovadci želi od občinstva pohvalo, timbolj je pa to grizlo navzoče viške in ljubljanske sokole. Zelene zavisti niso mogli skriti, ampak so ji dali duška s tem, da so delali glasno Orle žaljive izraze in opazke. K sreči so se ti junaki spravili ravno za hrbet dr. Pegana. Ta jih posvari dvakrat, trikrat, naj se zadržijo kot gosti na veselici. A vsi opomini jih niso zmodrili, dasi so videli, da je nad njimi že vse ogorčeno. Ko le ne jajo, zakliče gospod dr. Pegan z močnim glasom: Bratje Orli! Tukaj je nekaj sokolov, ki ne dajo miru, ki se norčujejo iz vas . . . Kakor bi trenil se na dano znamenje vsujejo Orli za svojimi izzivači. Svojim urnim nogam naj se sokoli zahvalijo, da jo niso preveč izkupili. Za spomin na viško Orlovo prireditev so si priborili nič kaj laskavi priimek: Zajci. So pa res še urnejše drli na cesto čez meje, nego te vrste živali. S svojim izzivanjem so pokazali sokoli svoje pravo lice. Veselica je imela blagi namen pomagati obmejnim Slovincem, a oni — navdušeni Slovenci — so hoteli jo ovirati: Orle so hoteli osmešiti — pa osmešili so se pred nami, osmešili so se pred vso Slovenijo. Kedor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade!

Komenda.

Zopet se oglašamo. Praviijo, da je v pasjih dnevih poletne vročine vse bolj zaspano, a nas Orle to ni nič motilo. Kljub temu, da smo imeli obilo dela na polju, v organizaciji nismo spali. 25. julija smo imeli svoj prvi redni občni zbor. Br. predsednik se je pohvalno izrazil o tekočem letnem delovanju našega odseka. Pri vseh važnejših prireditvah med letom je bil zastopan naš odsek; posebej omenjamo, da je poslal dva svoja zastopnika v kroju na protialkoholni kongres v Ljubljano. Br. predsednik nas je bodril k novemu delu na temelju krščanskih načel. Z vzorno disciplino in bratsko medsebojno ljubeznijo hočemo naše vrste vsaj podvojiti. Po točnih poročilih br. načelnika in tajnika so se vršile tajne volitve odbora. Poleg drugih sta izvoljena sedanja brata predsednik in načelnik. Kot nov odbornik in pod-

predsednik je stopil v našo vrsto vrlji naš prijatelj, tarsarski mojster Jožef Kern. Kličemo mu krepek Na zdar!

Krasne manifestacije v Kamniku 8. avgusta smo se udeležili v kroju polnoštevilno; pri prostih vajah nas je nastopilo 17; tudi drugih fantov in mož iz naše fare smo videli mnogo tam. Navdušeni so prišli domov, zato upravičeno upamo, da bodo zelo pomnožili naše vrste z svojim nastopom. V kratkem namreč napravimo za faro poseben fantovski sestanek, h kateremu povabimo fante in može, ki niso še v naši organizaciji; vemo, da se bodo vabilu radi odzvali; prihodnjič poročamo, kako se bo nabor obnesel.

Da čimpreje poplačamo novo telovadno orodje, se pripravljamo za lepo igro: »Za pravdo in srce«. Pomagali nam bodo naši vrlji dijakci, za kar smo jim zelo hvaležni. Če še povemo, da imamo v neslavno znanem Germeku hudega nasprotnika našega naraščaja, smo zaenkrat dovolj razodeli. Prihodnjič morda kaj več. Na zdar!

Manufakturna trgovina Fr. Regorschek

Stritarjeve ulice št. 3.

Ustanovljeno 1867.

Ima v zalogi blago za telovadne srajce in žnore za surke; priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo sukna, platna in manufakturnega blaga. !!

Trgovina

IVAN PODLESNIK ml.

Stari trg 10. -- LJUBLJANA -- Stari trg 10.

ima v zalogi sledeče telovadske potrebščine

čepice s peresi, telovadne

hlače, srajce in čevlje, - - -

pasove za uniforme, znake.

Priporoča tudi svojo bogato

zalogo klobukov in čevljev.

Svoji k svojim!

Na vseh razstavah najvišje odlikovana tvrdka!

je uredila celotno več 100 telovadnic.

Edina češka tovarna za vzorno telovadno orodje, na !!
stroje in benzinmotor. !!

Br. Vindyš & spol. na Smihovem

:: (Praga). ::

Priporoča se sl. **telovadnim odsekom in šolam** za popolno in vzorno urejevanje telovadnic, kakor tudi za **izdelbo močnega in elegantnega telovadskega orodja** po priznanem sistemu. Uredi **domače telovadnice**, izdeluje orodje za **športne igre**, različne novosti, **bradlje, konje, koze** in drugo težje premično telovadsko orodje s **patentiranimi originalnimi napravami za lahko in hitro premikanje in prenašanje orodja, patentirane lestvice** z železno konstrukcijo, prirejeno za pomikanje z varnim patentiranim **ustavljajem** v poljubni višini in legi.

Poprave in prenavljanja se hitro in po ceni izvršijo. Sploh so cene **zmerne**.

Plačilne pogodbe po dogovoru. Ceniki in proračuni brezplačno in franko.

Katoliška Bukvarna

— v Ljubljani —

priporoča

popolno zalogo slovenskih knjig, muzikalij itd.

in dopošlje popoln

imenik knjig in muzikalij vsakemu na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Za **društveno porabo** omenjamo še posebej:

Blagajniška, tajniška in knjižničarjeva knjiga vsaka vezana po	K 8'50
Pravila za katol. slovenska izobraževalna in podobna društva, ki mesečno pobjerajo prispevek svojih članov lega	> —'80
Glavna knjiga za »Čebelice« vezana	> 9'—
Blagajnikova knjiga za »Čebelice«	> 4'90
Hranilna knjižica za »Čebelice« 100 izvodov	> 8'—
Mesečni zaključek za »Čebelice« lega	> —'60
Statistika za telovadne odseke vsaka knjižica	> —'80
Stroj A., društveni govornik I. zvezek	> 3'—
Podlesnik I., Knjigovodstvo I. del. Knjigovodstvo za društva, »Čebelice«, mladenice in gospodarje vezano	> 3'20
Podlesnik I., Knjigovodstvo II. del vez.	> 6'90

Zahtevajte natančne imenike.